

SIVISTYS

Sivistys

Toimialue

Vastuuhenkilö: sivistysjohtaja Marianne Liimatainen

Yksikkö: ATTA200 Sivistys -toimialue								
Tilin nimi	Toteuma 2024	Alkup. TA 2025	Muutettu TA 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
TOIMINTATUOTOT	16 863 123	17 015 558	16 745 558	16 901 205	16 988 361	17 056 189	17 226 751	17 399 018
Myyntituotot	11 670 365	12 592 033	12 592 033	12 639 085	12 706 241	12 774 069	12 901 810	13 030 828
Maksutuotot	3 303 074	3 348 000	3 078 000	3 186 595	3 206 595	3 206 595	3 238 661	3 271 048
Tuet ja avustukset	1 630 594	787 025	787 025	787 025	787 025	787 025	794 895	802 844
Muut toimintatuotot	259 090	288 500	288 500	288 500	288 500	288 500	291 385	294 299
TOIMINTAKULUT	-120 053 769	-126 120 401	-127 054 166	-130 879 547	-132 279 074	-133 601 865	-134 937 883	-136 287 262
Henkilöstökulut	-69 134 203	-70 000 104	-72 498 391	-72 298 792	-73 024 742	-73 754 989	-74 492 539	-75 237 465
Palvelujen ostot	-20 696 677	-21 647 980	-22 339 005	-21 901 024	-22 284 664	-22 507 511	-22 732 586	-22 959 912
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 321 581	-4 861 444	-4 859 677	-4 627 444	-4 673 718	-4 720 456	-4 767 660	-4 815 337
Avustukset	-3 009 071	-3 400 103	-2 900 103	-2 900 103	-2 929 104	-2 958 395	-2 987 979	-3 017 859
Muut toimintakulut	-22 892 238	-26 210 769	-24 456 989	-29 152 184	-29 366 845	-29 660 514	-29 957 119	-30 256 690
Vuokrakulut	-22 689 207	-25 888 610	-24 144 286	-28 830 025	-29 041 464	-29 331 880	-29 625 198	-29 921 450
Muut kulut	-203 031	-322 159	-312 703	-322 159	-325 381	-328 634	-331 921	-335 240
TOIMINTAKATE	-103 190 646	-109 104 843	-110 308 608	-113 978 342	-115 290 712	-116 545 676	-117 711 132	-118 888 244
Muutos %		TA2025/TP2024	MTA2025/TP2024	TA2026/TA2025	TS2027/TA2026	TS2028/TS2027	TS2029/TS2028	TS2030/TS2029
TOIMINTAKULUT		5,05 %	5,83 %	3,77 %	1,07 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %
TOIMINTAKATE		5,73 %	6,90 %	4,47 %	1,15 %	1,09 %	1,00 %	1,00 %

Toimialueen palvelualueet

Sivistyksen tukipalvelut

Optiminen

Varhaiskasvatus

Vapaa-aikapalvelut

Kulttuuripalvelut

Toimintaympäristön ja toiminnan muutokset

Strategiatyön yhteydessä on tunnistettu ilmiöitä, jotka vaikuttavat tulevaisuudessa sivistyksen toimialueen palveluiden järjestämiseen. Kuntalaisten ikärakenne on muuttumassa siten, että ikääntyneiden osuus väestöstä on kasvanut ja on edelleen kasvamassa. Tuusulassa on lisäksi tunnistettu monikulttuuristen kuntalaisten määrän lisääntyminen. Tuusulalaiset lapset ja nuoret voivat pääsääntöisesti melko hyvin. Kuitenkin toimialueella on tunnistettu, että joukossa on lapsia ja nuoria, joiden hyvinvointi heikkenee. Lisäksi on tunnistettu, että hyvinvointi polarisoituu. Sivistyksen toimialueen palveluiden järjestämisessä ja kehittämisessä otetaan huomioon näitä tunnistettuja ilmiöitä.

Särmä valmistuu vuoden 2026 aikana. Uudet tilat mahdollistavat uudenlaista yhteiskäyttöä ja yhteisöllisyyttä. Sivistyspalveluiden toimistotilat siirtyvät Sahankulmasta Särmään, kun Särmä valmistuu. Uimahallin remontti jatkuu alkuvuoden 2026 ajan, ja tällä on vaikutusta vapaa-aikapalveluiden tuloihin ja kävijämääriin. Hyökkälän entisen koulun tiloihin valmistuu taiteen kokoelmatilat. Palveluverkkosuunnitelman seuraaviin vaiheisiin kuuluu Lahelan koulukeskushankkeen käynnistäminen sekä Jokelan alueen palveluntarpeen arviointi. Näillä toimilla varaudutaan tulevaan muun muassa lapsi- ja oppilasmäärän muutoksiin.

Liikkumisen edistämiseen Tuusulan varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa tullaan vaikuttamaan muun muassa Perusopetuslain muutoksella. Lakimuutos tekee liikunnallisen elämäntavan edistämisestä velvoittavaa esi- ja perusopetuksessa 1.8.2026 alkaen. Liikunnallisuutta ja toiminnallisuutta tullaan lisäämään lasten ja nuorten päivään kaikilla asteilla.

Uudistuneeseen oppimisen tuen järjestämiseen panostetaan sekä esi- että perusopetuksessa muun muassa rinnakkaisopettajuutta ja yhteissuunnittelua lisäämällä. Lukemisen, kirjoittamisen ja laskemisen taitoja vahvistetaan entisestään, sekä pyritään vaikuttamaan lukemiseen innostavaan ilmapiiriin.

Talous ja tuottavuus

Sivistyksen toimialueen sitova toimintakate on 114,0 milj. euroa, kasvua 4,9 milj. euroa (4,5 %) vuoden 2025 talousarvioon verrattuna.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan alaisen toiminnan kokonaismenot 0,2 milj. euroa.

Kasvatus- ja sivistyslautakunnan alaisen toiminnan kokonaismenot 118,9 milj. euroa kasvavat 3,4 % (3,9 milj. euroa) ja tuotot 15,6 milj. euroa nousevat 0,4 % (0,06 milj. euroa) vuoden 2025 talousarvioon verrattuna. Toimintakate 103,2 milj. euroa heikkenee vuoden 2025 toimintakatteeseen verrattuna 3,8 % (3,8 milj. euroa).

Varhaiskasvatuksen säästökohteet 888 500 euroa ja lisämäärärahatarpeet 412 500 euroa. Muutos –476 000 euroa. Tarkemmat säästöehdotukset ja lisämäärärahatarpeet liitteenä.

Oppimisen säästökohteet ovat 1 647 256 euroa ja lisämäärärahatarpeet 1 242 900 euroa. Muutos –404 356 euroa. Tarkemmat säästöehdotukset ja lisämäärärahatarpeet liitteenä.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan alaisen toiminnan kokonaismenot 11,8 milj. euroa kasvavat 8,09 % (0,8 milj. euroa) ja tuotot 1,3 milj. euroa laskee 12 % (0,17 milj. euroa) vuoden 2025 talousarvioon verrattuna. Toimintakate 10,5 milj. euroa heikkenee vuoden 2025 toimintakatteeseen verrattuna 11,1 % (1,0 milj. euroa).

Kulttuurin säästöesitykset ovat 51 000 euroa ja lisämäärärahaesitykset 55 000 euroa. Muutos yhteensä 4 000 euroa. Tarkemmat säästöehdotukset- ja lisämäärärahatarpeet liitteessä.

Vapaa-aikapalvelualueen säästöesitykset ovat 90 000 euroa ja lisämäärärahaesitykset 90 000. Muutos 0 euroa. Selvitys säästö- ja lisämäärärahaesityksistä liitteenä.

Uimahallin sulkuajasta aiheutuva tuottojen väheneminen vuoden 2025 alkuperäiseen ennusteeseen verrattuna 185 000 euroa. Uimahallista arvioidaan saatavan talousarviovuonna 2026 tuloja remontin vuoksi kokonaisuudessaan 390 000 euroa.

Henkilöstösuunnitelma

Sivistyksen toimialueen hallinto koostuu neljästä henkilöstä: sivistysjohtaja, kehittämispäällikkö, toimialasihteeri sekä hyvinvointikoordinaattori. Hallintoasiantuntijan tehtävä siirtyi 1.8.2025 alkaen hallintopalveluihin pois sivistyksen toimialueelta. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta on siirtymässä pois sivistyksen toimialueelta. Hyvinvointikoordinaattori on vuonna 2025 sijoittunut sivistyksen kehittämis- ja hallintoyksikköön. Hallinnon henkilöstömäärään ei ole suunnitteilla lisäyksiä.

Vuoden 2026 aikana ruokapalveluiden henkilöstömäärään ei ole suunnitteilla lisäyksiä. Ulkoisen palveluntuottajan kanssa solmittu sopimus päättyy kesällä 2026, ja ruokapalvelut varautuvat mahdolliseen toiminnan uudelleenjärjestelyyn. Osaa yhdistelmätyöstä voidaan siirtää kunnan omaksi toiminnaksi, mikäli se tuottaa taloudellisia säästöjä ja mahdollistaa palvelutason säilyttämisen tai parantamisen.

Varhaiskasvatuksen palvelualueelle esitetään perustettavaksi 4 uutta tehtävää. Varhaiskasvatuslaissa päiväkodin henkilöstörakenne muuttuu vuodesta 2030 lähtien siten, että päiväkodeissa vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus, josta vähintään puolella varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus.

Oppimisen palvelualueella henkilöstömäärä nousee 11 henkilöllä. Määrän lisäys selittyy osin palveluverkon rakenteen muutoksista ja yksikön tuntikehyksen käyttöön liittyvistä ratkaisuista. Määräaikaisten määrän pieneminen ja vakituisten määrän lisääntyminen selittyy suurelta osin erilaisten virka- tai opintovapaiden vähenemisestä.

Lukion opiskelijamäärä on noussut suunnitellusti 800 opiskelijaan ja tuntiresurssi on sen vuoksi kasvanut. Kolme lukion tuntiopettajan tehtävää esitetään vakinaistettaviksi 1.8.2026 alkaen. Monikulttuuristen lasten määrän kasvun myötä perusopetukseen perustetaan yksi suomi toisena kielen (S2) –opettajan virka 1.8.2026 alkaen. Tämä virka sijoitetaan Riihikallion kouluun. Opetuksen palvelualueella arvioidaan vuoden aikana nykyisten laaja-alaisten erityisopettajien määrää suhteessa oppilasmääriin. Teppo-toimintaan esitetään vakinaista tehtävää 1.8.2026 alkaen.

Kulttuuripalveluihin henkilökunta ei tule lisäystä vuonna 2026. Kahden vuoden määräaikainen kokoelma-amanuenssi aloitti työn 1.8.2025 ja seitsemän kuukauden palkkakulut kohdentuvat vuoden 2026 talousarvioon.

Vapaa-aikapalveluiden henkilöstösuunnitelmassa esitetään kaksi kokoaikaista ja kaksi osa-aikaista nuorisohjaajan vakanssia Särmän nuorisotilaan ja vahvistamaan kunnan kohdennettua nuorisotyötä. Uimahallin ja liikuntapaikkojen yksiköihin ei esitetä lisähenkilöstöä.

Strategian toteuttaminen

Tavoite	Yleis	Kriteerit	Arvio
Selitykset valoilte	● Toteutuu suunnitellusti ● Toteutuu osittain ● Ei toteudu		
3. Sivistys- ja hyvinvointipalvelut vastaavat asukkaiden muuttuviin tarpeisiin			
Poikkeamat: -			
Ikäihmisten merkityksellistä harrastamista ja itsensä kehittämistä tuetaan		Ikäihmisten toimintakykyä on tuettu liikuntapalveluissa.	
		Urheilukeskuksen alueesta ja toiminnasta on teetetty esteettömyyskartoitus.	
		Kulttuuripalveluissa on tehty demokratiatyötä ja vahvistettu kuntalaisten digitaitoja.	
		Kulttuuripalveluissa on huomioitu ikäihmisten tarpeita kulttuurisessa vanhustyössä.	
		Ikäihmisten ruokailun osallistumismääriä on seurattu säännöllisesti. Ikäihmisille on pidetty avoinna riittävä määrä kouluravintoloita, jotta kaikilla halukkailla on mahdollisuus osallistua ruokailuun.	
Poikkeamat: -			
Lasten ja nuorten hyvinvointia tuetaan moniammatillisessa yhteistyössä, jotta kasvu ja yhteiskuntaan kiinnittyminen vahvistuu		Varhaiskasvatuksen päivitetty painopistealueet leikki, liikkuminen ja kaveritaidot on viety osaksi päiväkotien arkea.	
		Varhaiskasvatuksen palveluohjausta on kehitetty vastaamaan kunnan monikulttuurisen kehittymisen tarpeita.	
		Kulttuuripalveluissa on kohdattu erityisryhmiä ja huomioitu heidän tarpeensa Moninaiset erityiset -hankkeessa.	
		Kohdennettua nuorisotyötä on vahvistettu moniammatillisessa yhteistyössä.	
		Lasten ja nuorten vapaa-ajan toiminnan saavutettavuutta on parannettu viestintää ja kohderyhmän osallisuutta kehittämällä.	
		Ruokapalvelut ovat toteuttaneet makukyselyn, jonka tuloksien avulla kehitetään ruokalistaa huomioiden monikulttuuristen lasten ja nuorten tarpeet.	
		Varhaiskasvatuksessa on tehty yhteistyötä moniammatillisissa verkostoissa hyvinvointialueen kanssa ja vahvistettu varhaiskasvatuksen sosionomin ja lapsiperheiden ohjaajan työnkuvia lasten ja perheiden hyvinvoinnin edistäjinä ja osana moniammatillista varhaiskasvatuksen tiimiä.	
		Oppimisen tuen uudistus on viety käytäntöön onnistuneesti vastaamaan opetussuunnitelman mukaisia tavoitteita.	
		Oppilaiden hyvinvointia on lisätty varmistamalla turvallinen arki kouluissa.	
Valtuustotason seuranta			
Poikkeamat: -			

Tavoite	Yleis	Kriteerit	Arvio
Selitykset valoille	● Toteutuu suunnitellusti ● Toteutuu osittain ● Ei toteudu		
4. Julkiset tilat toimivat yhteisöjen ja palvelujen kohtaamispaikkana			
Poikkeamat: -			
Julkiset tilat ovat aktiivisessa yhteiskäytössä		Uudet ja vanhat yhteiskäyttötilat on tuotu varattaviksi uuteen tilavarausjärjestelmään	
		Yhteiskäytön linjaukset ja periaatteet on otettu käyttöön kaikissa yhteiskäyttökohteissa	
		Särmän kokouskeskuksen, nuorisotilan ja perhekeskuksen avautuessa yhteiskäytön käynnistyminen on varmistettu	
Poikkeamat: -			
Ulkotilojen toteutus edistää alueiden vetovoimaa, yhteisöllisyyttä ja toimimista kohtaamis- ja tapahtumapaikkoina		Varuskunnanaukion päivitetty yleissuunnitelma on hyväksytty	
		Hyrylän taideohjelman ensimmäinen taideteos on valmistunut	
		Palvelukeskus Särmän alueen katu-urakat valmistuvat	
		Jokipuiston puistosuunnitelman mukainen saneeraus on aloitettu	
		Palvelualueet ovat tiedottaneet aktiivisesti palveluverkon kohteiden ulkotilojen käyttömahdollisuuksista	
		Tekova Areenan ulkoliikuntapaikka on valmistunut	
Poikkeamat: -			

Sivistyksen toimialueen vastuulla on kolme strategian toteutumista tukevaa ohjelmaa: sivistyksen kehittämissuunnitelma, Lapsi ystävällinen kunta –toimintasuunnitelma sekä hyvinvointisuunnitelma (siirtyy hyvinvoinnin palvelualueelle v. 2026).

Toiminnan tunnusluvut

Ruokapalvelut	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Ateriat	2 110 000	2 105 000	2 120 000	2 244609	2 236680
muutos % ateriat	0,22	-0,24	0,71	5,88	-0,35
€/ateria	2,55	2,60	2,68	2,75	2,79
Valmistuskeittiöt	4	3	3	2	1
Palvelukeittiöt	36	35	33	27	27

Varhaiskasvatus ja esiopetus	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Lapsimäärät	joulukuu	joulukuu	joulukuu	elokuu	elokuu
Kunnallisissa palveluissa, kaikki lapset	1577	1558	1585	1695	1660
<i>joista alle 3-vuotiaita</i>	244	318	314	377	380
Kerhotoiminnassa	61	62	65	60	67
Yksityisissä palveluissa, kaikki lapset	544	475	454	570	570
Yksityisen hoidon tuen lapset, kaikki lapset	544	143	79	83	83
<i>joista alle 3-vuotiaita</i>	*	27	14	18	18
Palvelusetelilapset, kaikki lapset	-	329	407	375	375
<i>joista alle 3-vuotiaita</i>	-	106	126	109	109
Varhaiskasvatukseen osallistumisaste kaikissa palveluissa/yli 3-vuotiaat, joulukuu	*	92 %	94 %		
Varhaiskasvatukseen osallistumisaste kaikissa palveluissa/alle 3-vuotiaat	*	38 %	42 %		

* ei tilastoitu

Perusopetus	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Oppilasmäärä, ka	5 003	5 020	5 035	4 950	4861
Nettomenot €/oppilas, sis. ip-toiminnan	-9 625	-9 774	-10 161	-10 272	-11 800
Nettomenot €/oppilas *	-9 045	-9 312	-9 903	-9 780	-11 937

* ilman pääomavuokraa, kotikuntakorvauksia ja iltapäivätoimintaa

Lukio	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Opiskelijamäärä	665	720	707	780	801
Nettomenot €/oppilas	-7 860	-9 143	-9 762	-9 122	-9 286
Nettomenot €/oppilas ilman kiinteistön po-vuokraa	-6 816	-7 426	-8 136	-7 649	-7 815

KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA

Yksikkö: ATTU200 Kasvatus-ja sivistyslautakunta

Tilin nimi	Toteuma 2024	Alkup. TA 2025	Muutettu TA 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
TOIMINTATUOTOT	15 392 848	15 592 070	15 592 070	15 648 622	15 715 778	15 783 606	15 941 442	16 100 856
TOIMINTAKULUT	-108 852 376	-115 014 282	-116 028 047	-118 891 668	-120 157 520	-121 359 096	-122 572 687	-123 798 414
TOIMINTAKATE	-93 459 529	-99 422 212	-100 435 977	-103 243 046	-104 441 742	-105 575 490	-106 631 245	-107 697 557
Muutos %		TA2025/TP2024	MTA2025/TP2024	TA2026/TA2025	TS2027/TA2026	TS2028/TS2027	TS2029/TS2028	TS2030/TS2029
TOIMINTAKULUT		5,66 %	6,59 %	3,37 %	1,06 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %
TOIMINTAKATE		6,38 %	7,46 %	3,84 %	1,16 %	1,09 %	1,00 %	1,00 %

Palvelualueet ja palveluyksiköt

Sivistyksen tukipalvelut

- Toimialueen hallinto
- Ruokapalvelut

Varhaiskasvatus

- Kunnallinen varhaiskasvatus
- Esiopetus
- Yksityinen varhaiskasvatus

Oppiminen

- Perusopetus
- Kasvun ja oppimisen tuki
- Lukio

Sivistyksen tukipalvelut

Palvelualue

Vastuhenkilö: sivistysjohtaja Marianne Liimatainen

Yksikkö: ATPA2000 Sivistyksen tukipalvelut (ei sisällä HYTE)

Tilin nimi	Toteuma 2024	Alkup. TA 2025	Muutettu TA 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
TOIMINTATUOTOT	6 296 207	6 996 679	6 996 679	7 043 731	7 110 887	7 178 715	7 250 502	7 323 007
TOIMINTAKULUT	-6 059 287	-6 713 308	-6 761 307	-6 714 282	-6 749 063	-6 816 554	-6 884 719	-6 953 566
TOIMINTAKATE	236 920	283 371	235 372	329 449	361 824	362 161	365 783	369 441
Muutos %		TA2025/TP2024	MTA2025/TP2024	TA2026/TA2025	TS2027/TA2026	TS2028/TS2027	TS2029/TS2028	TS2030/TS2029
TOIMINTAKULUT		10,79 %	11,59 %	0,01 %	0,52 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %
TOIMINTAKATE		19,61 %	-0,65 %	16,26 %	9,83 %	0,09 %	1,00 %	1,00 %

Yksikkö: ATPY2050 PÄÄT 2025HYTE-lautakunta Sivistys

Tilin nimi	Toteuma 2024	Alkup. TA 2025	Muutettu TA 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
TOIMINTAKULUT	-76 129	-210 000	-210 000	-210 004	-212 104	-214 225	-216 367	-218 531
TOIMINTAKATE	-76 129	-210 000	-210 000	-210 004	-212 104	-214 225	-216 367	-218 531
Muutos %		TA2025/TP2024	MTA2025/TP2024	TA2026/TA2025	TS2027/TA2026	TS2028/TS2027	TS2029/TS2028	TS2030/TS2029
TOIMINTAKULUT		175,85 %	175,85 %	0,00 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %
TOIMINTAKATE		175,85 %	175,85 %	0,00 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt

Sivistyksen hallinto

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinaatio

Käyttötalous (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	MTA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
TOIMINTATUOTOT								
TOIMINTAKULUT	- 565	- 670	- 670	- 756	- 748	- 755	- 763	- 771
TOIMINTAKATE	- 565	- 670	- 670	- 756	- 748	- 755	- 763	- 771

Muutos %	TP2024/ TP2023	TA2025/ TP2024	MTA2025/ TP2024	TA2026/ TA2025	TS2027/ TA2026	TS2028/ TS2027	TS2029/ TS2028	TS2030/ TS2029
TOIMINTAKULUT	5,17 %	18,59 %	18,59 %	12,76 %	-1,06 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %
TOIMINTAKATE	5,35 %	18,66 %	18,66 %	12,76 %	-1,06 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %

Toiminnan kuvaus

Sivistyksen toimialueen hallinnon tehtävä on johtaa, tukea ja arvioida toimialansa palveluiden laatua, vaikuttavuutta ja toiminnan tuloksellisuutta sekä tukea toimialueen tavoitteiden toteutumista ja koordinoida kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Keskeisenä tehtävänä on sivistyksen kehittämissuunnitelman mukaisten tavoitteiden ja toiminnan tuloksellinen johtaminen koko toimialueella.

Painopisteet toiminnassa

- Hallinto johtaa ja tukee keskeisten kokonaisuuksien: hyvinvoinnin vahvistaminen yhteisöissä, kestävä tulevaisuuden rakentaminen ja palveluiden kehittäminen toteutumista.
- Johtamisen ja toimintakulttuurin osalta vahvistamme toimijoiden välistä vuorovaikutusta, osallisuutta, läsnäoloa ja dialogia kaikissa palveluissa.
- Tuemme toimialuetta alueellisten, seudullisten ja valtakunnallisten verkostojen hyödyntämisessä omien tavoitteittemme saavuttamiseksi.
- Varmistamme, että strategiatyötä tukevat ohjelmat etenevät suunnitellusti.

Toiminnan keskeiset muutokset ja toimenpiteet

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta on siirtymässä pois sivistyksen toimialueelta. Sivistyksen toimialueen tulee varmistaa, että palveluissa tapahtuva hyvinvoinnin edistäminen jatkuu myös tulevaisuudessa tärkeänä painopisteenä sivistyksen toiminnassa.
- Lapsiystävällinen kunta –toimintasuunnitelmaa kehitetään edelleen ja valmistaudutaan LYK- prosessin seuraavaan vaiheeseen.
- Johtamiskulttuuria kehitetään erityisesti vastuullisen johtamisen ja talousjohtamisen näkökulmista.

Henkilöstösuunnitelma

2022	2023	2024	2025	2026
4	4	4	5	4

Sivistyksen toimialueen hallinto koostuu neljästä henkilöstä: sivistysjohtaja, kehittämispäällikkö, toimialasih-teeri sekä osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori. Hallintoasiantuntijan tehtävä siirtyi 1.8.2025 alkaen hallin-topalveluihin pois sivistyksen toimialueelta. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta on siirtymässä pois sivistyksen toimialueelta. Osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattori on vuonna 2025 sijoittunut sivistyksen kehittämis- ja hallintoyksikköön. Henkilöstömäärään ei ole suunnitteilla lisäyksiä.

Ruokapalvelut

Vastuuhenkilö: ruokapalvelupäällikkö Kirsi Hanski

Käyttötalous (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	MTA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
TOIMINTATUOTOT	6 296	6 997	6 997	7 044	7 111	7 179	7 251	7 323
TOIMINTAKULUT	- 5 494	- 6 043	- 6 091	- 5 958	- 6 001	- 6 061	- 6 122	- 6 183
TOIMINTAKATE	802	954	906	1 086	1 110	1 118	1 129	1 140

Muutos %	TP2024/ TP2023	TA2025/ TP2024	MTA2025/ TP2024	TA2026/ TA2025	TS2027/ TA2026	TS2028/ TS2027	TS2029/ TS2028	TS2030/ TS2029
TOIMINTAKULUT	5,79 %	9,99 %	10,87 %	-1,40 %	0,72 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %
TOIMINTAKATE	-17,46 %	18,94 %	12,96 %	13,80 %	2,24 %	0,70 %	1,00 %	1,00 %

Toiminnan kuvaus

Ruokapalveluyksikkö tuottaa ateriapalveluja kunnan kaikkiin kouluihin, päiväkoteihin, iltapäiväkerhotoimin-taan, henkilöstöravintolaan sekä tilaustarjoiluihin. Vuoden 2026 aikana arvioidaan tuotettavan aterioita määrällisesti yhtä paljon kuin vuonna 2025 n.2,2 milj. ateriaa.

Keski-Uudenmaan ruoka-avun valtionavustushankkeessa ohjataan rahoitusta hankkeen osatoteuttajille (jär-jestöt ja seurakunnat) ruoka-aputoiminnan järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin yht. 93 000 euroa. Hankkeessa koordinoidaan rahoituksen käyttöä ja edistetään hankkeen tavoitteita.

Painopisteet toiminnassa

- Ruokapalvelut aloittavat Maku-kyselyn toteuttamisen oppilaille joka toinen vuosi syksyisin. Kyselyn tavoitteena on antaa asiakkaille mahdollisuus vaikuttaa ruokalistaan ja tarjottaviin ruokiin. Tulokset otetaan huomioon seuraavan vuoden suunnittelussa. Toteutuneita ruokailijamääriä seurataan, jotta voidaan arvioida kyselyn pohjalta tehtyjen muutosten vaikutusta asiakastytyvyyteen. Tavoit-teena on lisätä tyytyväisyyttä, kasvattaa ruokailijamääriä sekä huomioida monikulttuuristen lasten ja nuorten tarpeet.
- Kaikissa kouluissa toimii kouluruokaryhmiä, joissa on mukana oppilaita, opettajia ja ruokapalveluiden henkilökuntaa. Ryhmien tavoitteena on edistää vuoropuhelua kouluruokailuun liittyvissä asioissa. Keskusteluissa käsitellään muun muassa ruokakulttuuria, toiveita ja palautetta, mutta erityisesti kes-kitytään oman koulun ruokalistan kehittämiseen. Kouluruokaryhmät tukevat osallistavaa ja asiakas-lähtöistä ruokapalvelua.
- Kaikissa kouluissa on voimassa oleva Kouluruokadiplomi ja päiväkodeissa Makuaakkoset-diplomi, jotka osoittavat ruokapalveluiden ravitsemuksellista ja vastuullista laatua. Diplomit kertovat, että toiminnassa noudatetaan ravitsemussuosituksia, toteutetaan ruokakasvatusta, toimitaan ekologi-sesti, tehdään yhteistyötä kasvatusyhteisön ja huoltajien kanssa, osallistetaan asiakkaita ja kehite-tään toimintaa säännöllisen itsearvioinnin avulla.
- Ikäihmisille pidetään avoinna riittävä määrä kouluravintoloita, jotta kaikilla halukkailla on mahdolli-suus osallistua ruokailuun. Tavoitteena on varmistaa palvelun saavutettavuus sekä tarjota ravinnon

lisäksi sosiaalista osallisuutta ja arjen rytmiä. Ruokapalvelut seuraavat kävijämääriä ja asiakaspalautetta, jotta toimintaa voidaan kehittää ikäihmisten tarpeita vastaavaksi.

- Ruoka-aputoiminta on saavutettavaa, kun siitä ilmoitetaan Ruoka-apu.fi-sivustolla. Ruoka-aputoiminnan yhteydessä tarjotaan myös muuta apua ja tukea hyvinvoinnin edistämiseen sekä tiedotetaan saatavilla olevista palveluista. Koulujen linjastohävikkiä ohjataan entistä laajemmin ruoka-apuun. Haetaan jatkorahoitusta alueen ruoka-aputoimintaan, jolla pyritään vaikuttamaan ennaltaehkäisevästi polarisaatioon.

Toiminnan keskeiset muutokset ja toimenpiteet

- Päiväkodeissa ja kouluissa tarjottavien aterioiden hinnat nousevat 2,2 % vuoden 2025 hintoihin verrattuna. Koululounaan hinta vuonna 2026 on 2,79 €. Ruokapalveluiden hinnankorotukset johtuvat pääasiassa yleisestä palkkatason noususta sekä asiakasmäärän kasvusta varhaiskasvatuksessa, jolla on työllistävämpi vaikutus kuin koululounaiden valmistuksella.
- Iltapäiväkerhotoimintaa järjestetään alakouluikäisille lapsille 13 koulussa. Vuonna 2026 arvioidaan valmistettavan välipaloja noin 451 koululaiselle.
- Ruokapalvelut tarjoavat maksuttoman välipalan oppilaille, joiden koulupäivät pitenevät harrastustoiminnan vuoksi. Näitä välipaloja arvioidaan tarjottavan kalenterivuoden aikana yhteensä noin 36 000 kappaletta.
- Maksullista välipalaa tarjotaan yläkoulujen oppilaille. Vuonna 2026 välipalan hinta on 1,85 € (sama kuin vuonna 2025). Tarjoamisen edellytyksenä on, että vähintään 10 % koulun oppilaista osallistuu välipalatoimintaan.
- Koulujen linjastohävikkiä ohjataan entistä laajemmin ruoka-apuun, Tuusulan mallin innoittamana myös muissa alueen kunnissa.

Henkilöstösuunnitelma

Vuoden 2026 aikana ruokapalveluiden henkilöstömäärään ei ole suunnitteilla lisäyksiä. Ulkoisen palveluntuottajan kanssa solmittu sopimus päättyy kesällä 2026, ja ruokapalvelut varautuvat mahdolliseen toiminnan uudelleenjärjestelyyn. Osaa yhdistelmätyöstä voidaan siirtää kunnan omaksi toiminnaksi, mikäli se tuottaa taloudellisia säästöjä ja mahdollistaa palvelutason säilyttämisen tai parantamisen.

Henkilöstön lukumäärä ruokapalvelut vuosina 2022 - 2026.

2022	2023	2024	2025	2026
68	67	66	68	68

Varhaiskasvatus

Palvelualue

Vastuuhenkilö: varhaiskasvatuspäällikkö Sini Viitala

Yksikkö: ATPA2200 Varhaiskasvatus								
Tilin nimi	Toteuma 2024	Alkup. TA 2025	Muutettu TA 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
TOIMINTATUOTOT	1 893 324	2 034 001	2 034 001	2 034 001	2 034 001	2 034 001	2 054 341	2 074 884
TOIMINTAKULUT	-36 165 226	-39 097 117	-39 197 117	-40 085 795	-40 547 197	-40 952 669	-41 362 196	-41 775 818
TOIMINTAKATE	-34 271 901	-37 063 116	-37 163 116	-38 051 794	-38 513 196	-38 918 668	-39 307 855	-39 700 933
Muutos %		TA2025/TP2024	MTA2025/TP2024	TA2026/TA2025	TS2027/TA2026	TS2028/TS2027	TS2029/TS2028	TS2030/TS2029
TOIMINTAKULUT		8,11 %	8,38 %	2,53 %	1,15 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %
TOIMINTAKATE		8,14 %	8,44 %	2,67 %	1,21 %	1,05 %	1,00 %	1,00 %

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt

Kunnallinen varhaiskasvatus

Esiopetus

Yksityinen varhaiskasvatus

Kunnallinen varhaiskasvatus:

Käyttötalous (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	MTA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
TOIMINTATUOTOT	1 893	1 976	1 976	1 976	1 976	1 976	1 996	2 016
TOIMINTAKULUT	- 27 323	- 30 356	- 30 266	- 29 931	- 30 290	- 30 593	- 30 899	- 31 208
TOIMINTAKATE	- 25 430	- 28 380	- 28 290	- 27 955	- 28 314	- 28 617	- 28 903	- 29 192

Muutos %	TP2024/ TP2023	TA2025/ TP2024	MTA2025/ TP2024	TA2026/ TA2025	TS2027/ TA2026	TS2028/ TS2027	TS2029/ TS2028	TS2030/ TS2029
TOIMINTAKULUT	22,63 %	11,10 %	10,77 %	-1,40 %	1,20 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %
TOIMINTAKATE	28,40 %	11,60 %	11,25 %	-1,50 %	1,29 %	1,07 %	1,00 %	1,00 %

Esiopetus:

Käyttötalous (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	MTA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
TOIMINTATUOTOT		58	58	58	58	58	59	59
TOIMINTAKULUT	- 2 453	- 2 411	- 2 411	- 3 513	- 3 549	- 3 584	- 3 620	- 3 656
TOIMINTAKATE	- 2 452	- 2 353	- 2 353	- 3 455	- 3 491	- 3 526	- 3 561	- 3 597

Muutos %	TP2024/ TP2023	TA2025/ TP2024	MTA2025/ TP2024	TA2026/ TA2025	TS2027/ TA2026	TS2028/ TS2027	TS2029/ TS2028	TS2030/ TS2029
TOIMINTAKULUT	-1,58 %	-1,70 %	-1,70 %	45,70 %	1,01 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %
TOIMINTAKATE	-2,90 %	-4,05 %	-4,05 %	46,82 %	1,03 %	1,02 %	1,00 %	1,00 %

Yksityinen varhaiskasvatus:

Käyttötalous (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	MTA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
TOIMINTATUOTOT								
TOIMINTAKULUT	- 6 389	- 6 330	- 6 520	- 6 642	- 6 708	- 6 776	- 6 843	- 6 912
TOIMINTAKATE	- 6 389	- 6 330	- 6 520	- 6 642	- 6 708	- 6 776	- 6 843	- 6 912

Muutos %	TP2024/ TP2023	TA2025/ TP2024	MTA2025/ TP2024	TA2026/ TA2025	TS2027/ TA2026	TS2028/ TS2027	TS2029/ TS2028	TS2030/ TS2029
TOIMINTAKULUT	2,97 %	-0,93 %	2,05 %	4,93 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %
TOIMINTAKATE	2,83 %	-0,93 %	2,05 %	4,93 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen keskeisimpiä tavoitteita ovat lasten hyvinvoinnin ja osallisuuden tukeminen. Varhaiskasvatuksen osallistumisasteen kasvu on vaikuttanut lapsimäärien lisääntymiseen palveluissa. Lisääntyneen lapsimäärän takia varhaiskasvatuksessa henkilöstön määrä kasvaa.

Varhaiskasvatuksen järjestämisen kustannukset ovat kasvaneet. Kustannusten kasvuun on monia syitä. Varhaiskasvatuksen lapsen tuen lakimuutoksen yhteydessä on palkattu lisähenkilöstöä hankerahoituksen turvin. Hankerahoitusta on saatu Opetus- ja kulttuuriministeriöltä vuosille 2024 - 2027 koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin (kota-hanke) varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutokset ovat pienentäneet asiakasmaksutuottoja merkittävästi. Asiakasmaksulain muutokset (1.8.2024: tulorajat ja maksuprosentit) ovat aiheuttaneet myös palvelusetelikustannusten kasvua. Perheiden käyttäytyminen varhaiskasvatuksen palvelutarpeen osalta on muuttunut. Maksuttomassa varhaiskasvatuksessa olevien lasten kasvanut osuus lisää palvelutarvetta ja ilmoittamattomia poissaoloja. Tämän takia oikean henkilöstöresurssin määrittely on entistä vaikeampaa. Maksuttomassa varhaiskasvatuksessa oli elokuussa 2025 noin 40 prosenttia lapsista.

Varhaiskasvatuksen palkkakustannukset ovat kasvaneet. Paikallisia järjestelyeriä on valtakunnallisesti suunnattu erityisesti varhaiskasvatukseen. Myös tehtäväkohtaisia palkkoja on tarkistettu erityisesti opettajilla. Varhaiskasvatuksessa on otettu käyttöön kelpoisuuslisä. Tuleviin palkkakustannuksiin vaikuttaa myös ta-sopalkkauudistus, joka astui voimaan 1.3.2025 ja otetaan käyttöön 1.10.2025.

Yleinen kustannustason nousu nostaa myös varhaiskasvatuksen kuluja. Varhaiskasvatuksen järjestämiskustannusten voidaan odottaa kasvavan entisestään, mikäli lasten määrä edelleen kasvaa osallistumisasteen noustessa ikäluokkien pienentymisestä huolimatta.

Varhaiskasvatuksen tilojen korjaukset aiheuttavat lisäkustannuksia. Tavoitteena on saada varhaiskasvatukseen terveelliset ja turvalliset oppimis- ja työskentely-ympäristöt.

Palvelusetelimenojen odotetaan kasvavan palvelusetelin arvon korottamisen sekä alle kolmevuotiaiden ker-toimen nostamisen takia. Hallituksen esityksen mukainen uusi palvelusetelilaki tulee hyväksytyksi tultuaan voimaan 1.1.2026. Lakiesitys käsitellään ennen vuoden vaihdetta, tarkempaa ajankohtaa ei ole saatavilla. Jos uusi laki tulee voimaan ehdotuksen mukaisena, se evää yksityisiltä palveluntuottajilta mahdollisuuden periä enintään 30 euron lisämaksua. Tällöin kunnan on arvioitava palvelusetelin arvo uudestaan, jotta yksityisen varhaiskasvatuksen toimintaedellytykset säilyvät. Varhaiskasvatuksessa palvelusetelit myönnettäisiin uuden lain nojalla 1.1.2026 alkaen. Lakiehdotuksessa on siirtymäaika 1.1.-31.7.2026, jonka aikana kaikki käytössä olevat varhaiskasvatuksen palvelusetelit saadaan toisiaan vastaaviksi. Tämä tarkoittaa sitä, että 1.1.2026 voimassa olevat, nykyisen lain mukaiset palvelusetelit olisi saatettava uuden lain mukaiseksi viimeistään 31.7.2026.

Tuusulan varhaiskasvatuksessa 76 % palveluista järjestetään kunnallisena palveluna, 18 % palvelusetelitoimintana ja 6 % yksityisen hoidon tuella.

Tuusulassa on viisitoista kunnallista päiväkotia ja kymmenen kunnallista perhepäivähoitajaa. Kerhotoimintaa järjestetään neljässä perhetuvassa. Kunnallisissa palveluissa on yhteensä 1615 lasta, näistä 1515 kunnallisissa päiväkodeissa, 33 perhepäivähoidossa ja 67 kerhotoiminnassa.

Yksityisiä päiväkoteja Tuusulassa on yksitoista. Näistä päiväkodeista kahdeksan toimii palvelusetelillä ja kolme yksityisen hoidon tuella. Lisäksi Tuusulassa on kuusi yksityistä perhepäivähoitajaa ja kuusi kotiin pal-

kattua hoitajaa. Palvelusetelipäiväkoteja, joissa on tuusulalaisia lapsia, on ulkopaikkakunnissa yhteensä kymmenen. Palvelusetelillä toimivissa päiväkodeissa on yhteensä 375 lasta. Tuusulalaisissa palvelusetelipäiväkodeissa on yhteensä 337 lasta ja ulkopaikkakuntien palvelusetelipäiväkodeissa 38 lasta. Yksityisen hoidon tuella toimivissa päiväkodeissa on yhteensä 83 lasta, yksityisessä perhepäivähoidossa 13 lasta ja kotiin palkatuilla hoitajilla 14 lasta. Lisäksi muissa kunnissa sijaitsevilla yksityisen hoidon tuen päiväkodeissa on yhteensä 10 lasta.

Painopisteet toiminnassa

- Koko varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa panostetaan toimintakaudella 2025–2026 uusien painopistealueiden käytäntöön viemiseen. Tuusulan varhaiskasvatuksessa seuraavan kahden vuoden pedagogisen kehittämisen painopisteet ovat leikki, liikkuminen ja kaveritaidot. Näillä painopisteillä pyritään vaikuttamaan lasten hyvinvoinnin ylläpitämiseen ja vahvistamiseen sekä ehkäisemään hyvinvointierojen kasvua.
- Johtamisen ja johtamiskulttuurin kehittäminen jatkuu uudistettujen rakenteiden avulla. Edellisellä toimintakaudella käynnistetyt huoltajien kohtaamiset jatkuvat myös tällä toimintakaudella. Varhaiskasvatussuunnitelman mukaisten tavoitteiden lisäksi kiinnitetään huomiota lasten kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin ja pyritään näin vähentämään polarisaatiota. Varhaiskasvatuksen laadun ja johtamisen kehittämistä jatketaan suunnitelmallisesti.
- Huoltajien kohtaamisten tarkoituksena on järjestää perheille mahdollisuuksia tavata toisiaan matalla kynnyksellä varhaiskasvatuksen toimipisteissä. Arvioimme toimintamallia ja kehittämme sitä vastaamaan paremmin perheiden tarpeita.
- Esiopetuksen tuen uudistuksen vieminen käytäntöön
- Varhaiskasvatuksen palveluohjauksen kehittäminen vastaamaan kunnan monikulttuurisen kehittymisen tarpeita
- Varhaiskasvatuksessa tiivistetään yhteistyötä moniammatillisissa verkostoissa hyvinvointialueen kanssa, jotta lasten hyvinvoinnin edellytykset mahdollistuisivat.
- Varhaiskasvatuksen sosionomin ja lapsiperheiden ohjaajan työnkuvia vahvistetaan lasten ja perheiden hyvinvoinnin edistäjinä ja osana moniammatillista varhaiskasvatuksen tiimiä

Toiminnan keskeiset muutokset ja toimenpiteet

- Leikkiä kehitetään erityisesti tuetun leikin osalta, kuormittavan liikkeen osuutta lisätään ja lasten sosiaalisia taitoja vahvistetaan, jotta lapsen hyvinvointi ja turvallisuuden tunne varhaiskasvatuksessa lisääntyy. Painopisteitä viedään käytäntöön johtamisen rakenteiden, kehkeytyvän tukimateriaalin ja koulutusten avulla.
- Talousjohtamisen vahvistaminen kouluttamalla ja tarkentamalla ohjeistuksia. Esihenkilöiden koulutuskokonaisuus tukee kestävän johtamisen näkökulmaa.
- Muutetaan huoltajien kohtaamiseen tarkoitettuja tapahtumia arvioinnin perusteella vastaamaan paremmin tarvetta. Otetaan huomioon aiempaa paremmin monikielisten perheiden osallistumisen mahdollisuudet.
- Lisätään rakenteita tuen uudistuksen käytäntöön viemisen tueksi. Vahvistetaan rakenteiden ja koulutuksen avulla pedagogisia valmiuksia toteuttaa ryhmäkohtaista tukea esiopetuksessa.
- Arvioidaan ja selkeytetään palveluohjauksen prosessia tavoittamaan entistä paremmin perheiden muuttuneet varhaiskasvatuksen palvelutarpeet ja monikulttuuristen perheiden tarpeet.
- Vahvistetaan yhteistyötä maahanmuuttopalveluiden kanssa.
- Päiväkotien henkilöstörakenne muuttuu vuodesta 2030 lähtien siten, että päiväkotien henkilöstöstä vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus.

Näistä työntekijöistä vähintään puolella tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus. Tuusulassa varaudumme varhaiskasvatuksen henkilöstörakenteen muutokseen muuttamalla varhaiskasvatuksen lastenhoitajien tehtäviä sosionomien tehtäviksi. Tämä aiheuttaa valtuustokaudella henkilöstöresurssiin lisämäärärahatarpeita.

- Yhteistyötä hyvinvointialueen, neuvola- ja perheneuvolapalveluiden sekä opiskelu- ja kouluterveydenhuollon kanssa tiivistetään. Varhaiskasvatus osallistuu LaNuPe -ryhmän, Kirjo-hankkeen ja Perhekeskusverkoston toimintaan.

Henkilöstösuunnitelma

Varhaiskasvatuksen henkilöstön lukumäärä lisääntyy neljällä htv:lla vuodesta 2025 vuoteen 2026.

Taulukko: Varhaiskasvatuksen henkilöstömäärä 2022–2026

Varhaiskasvatus	Henkilöstö v. 2022	Henkilöstö v. 12/2023	Henkilöstö v. 12/2024	Henkilöstö v. 08/2025	Henkilöstö v. arvio 2026
Vakituiset	307	333	351	351	355
Määräaikaiset	58	145	148	105	105

Palvelualueetta koskevat henkilöstöesitykset vuodelle 2026.

Varhaiskasvatuksessa esitetään Jokelan alueella 1.1.2026 yhden varajohtajan tehtävän muuttamista apulaisjohtajan tehtäväksi varhaiskasvatuksen yksiköitä yhdistettäessä suuremmiksi johtamiskokonaisuuksiksi. Pertun ja Peltokaaren päiväkodit yhdistetään yhdeksi toimintayksiköksi. Tämä vapauttaa yhden päiväkodin johtajan viran siirrettäväksi Etelä-Tuusulaan. Varajohtajan tehtävän tilalle esitetään perustettavaksi varhaiskasvatusopettajan tehtävä.

Jokelan alueelle esitetään perustettavaksi yksi varhaiskasvatuksen laaja-alaisen erityisopettajan tehtävä esiopetuksen tuen uudistuksen ja kunnan lisääntyneen lapsimäärän takia.

Pellavan päiväkodin lisäryhmän perustamista varten esitetään yhden varhaiskasvatuksen opettajan ja yhden varhaiskasvatuksen sosionomin tehtävän perustamista 1.8.2026.

Varhaiskasvatuslaissa päiväkodin henkilöstörakenne muuttuu vuodesta 2030 lähtien siten, että päiväkodeissa vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus, josta vähintään puolella varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus. Esitetään, että 1.8.2026 viisi varhaiskasvatuksen lastenhoitajan vakanssia muutetaan varhaiskasvatuksen sosionomin vakansseiksi.

Rykmentinpuistoon vuonna 2025 perustettujen tehtävien takia vuodelle 2026 kohdistuu kustannusvaikutuksia päiväkodin apulaisjohtajan ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan tehtävistä. Apulaisjohtajan tehtävä on alkanut 1.6.2025 ja laaja-alaisen varhaiskasvatuksen erityisopettajan tehtävä on alkanut 1.8.2025. Tehtävien yhteenlaskettu kustannusvaikutus, joka kohdistuu lisäyksenä vuoden 2026 talousarvioon on 58 583 euroa.

Oppiminen

Palvelualue

Vastuuhenkilö: vt. opetuspäällikkö Jyrki Aronen

Yksikkö: ATPA2700 Oppiminen								
Tilin nimi	Toteuma 2024	Alkup. TA 2025	Muutettu TA 2025	Talousarvio 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
TOIMINTATUOTOT	7 203 316	6 561 390	6 561 390	6 570 890	6 570 890	6 570 890	6 636 599	6 702 965
TOIMINTAKULUT	-66 627 864	-69 203 857	-70 069 623	-72 091 591	-72 861 260	-73 589 874	-74 325 772	-75 069 030
TOIMINTAKATE	-59 424 547	-62 642 467	-63 508 233	-65 520 701	-66 290 370	-67 018 984	-67 689 173	-68 366 065
Muutos %		TA2025/TP2024	MTA2025/TP2024	TA2026/TA2025	TS2027/TA2026	TS2028/TS2027	TS2029/TS2028	TS2030/TS2029
TOIMINTAKULUT		3,87 %	5,17 %	4,17 %	1,07 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %
TOIMINTAKATE		5,42 %	6,87 %	4,59 %	1,17 %	1,10 %	1,00 %	1,00 %

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt

Perusopetus

Kasvun ja oppimisen tuki

Lukio

Perusopetus:

Käyttötalous (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	MTA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
TOIMINTATUOTOT	6 948	6 469	6 469	6 479	6 479	6 479	6 544	6 609
TOIMINTAKULUT	- 59 139	- 61 427	- 62 149	- 64 220	- 64 909	- 65 558	- 66 214	- 66 876
TOIMINTAKATE	- 52 190	- 54 958	- 55 680	- 57 741	- 58 430	- 59 080	- 59 670	- 60 267

Muutos %	TP2024/ TP2023	TA2025/ TP2024	MTA2025/ TP2024	TA2026/ TA2025	TS2027/ TA2026	TS2028/ TS2027	TS2029/ TS2028	TS2030/ TS2029
TOIMINTAKULUT	4,46 %	3,87 %	5,09 %	4,55 %	1,07 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %
TOIMINTAKATE	5,16 %	5,30 %	6,69 %	5,06 %	1,19 %	1,11 %	1,00 %	1,00 %

Kasvun ja oppimisen tuki:

Käyttötalous (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	MTA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
TOIMINTATUOTOT								
TOIMINTAKULUT	- 335	- 435	- 395	- 342	- 346	- 349	- 353	- 356
TOIMINTAKATE	- 335	- 435	- 395	- 342	- 346	- 349	- 353	- 356

Muutos %	TP2024/ TP2023	TA2025/ TP2024	MTA2025/ TP2024	TA2026/ TA2025	TS2027/ TA2026	TS2028/ TS2027	TS2029/ TS2028	TS2030/ TS2029
TOIMINTAKULUT	-71,93 %	29,76 %	17,83 %	-21,34 %	1,03 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %
TOIMINTAKATE	-71,71 %	29,86 %	17,93 %	-21,34 %	1,03 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %

Lukio:

Käyttötalous (1 000 €)	TP 2024	TA 2025	MTA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	TS 2030
TOIMINTATUOTOT	255	92	92	92	92	92	93	94
TOIMINTAKULUT	- 7 154	- 7 341	- 7 779	- 7 529	- 7 606	- 7 682	- 7 759	- 7 837
TOIMINTAKATE	- 6 899	- 7 249	- 7 687	- 7 437	- 7 514	- 7 590	- 7 666	- 7 743

Muutos %	TP2024/ TP2023	TA2025/ TP2024	MTA2025/ TP2024	TA2026/ TA2025	TS2027/ TA2026	TS2028/ TS2027	TS2029/ TS2028	TS2030/ TS2029
TOIMINTAKULUT	13,69 %	2,62 %	8,74 %	2,56 %	1,02 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %
TOIMINTAKATE	15,51 %	5,08 %	11,42 %	2,59 %	1,03 %	1,01 %	1,00 %	1,00 %

Toiminnan kuvaus

Oppimisen palvelualueella toimintaa kehitetään opetussuunnitelman ja sivistyksen kehittämissuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Tavoitteena on antaa oppilaille riittävät tiedot ja taidot, edistää oppimistaitojen kehittymistä sekä antaa valmiuksia elinikäiseen oppimiseen. Laadukas lukio-opetus kolmessa toimipisteessä antaa hyvät mahdollisuudet jatkaa toisen asteen opintoja Tuusulassa ja saada hyvät valmiudet jatko-opintoihin.

Painopisteet toiminnassa

- Oppimisen palvelualueella toiminnan painopiste on tuen uudistuksen vieminen käytäntöön onnistuneesti. Tämä tarkoittaa ryhmäkohtaisen ja oppilaskohtaisen tuen organisointia olemassa olevilla resursseilla niin, että tuen tavoitteet ja toimenpiteet vastaavat opetussuunnitelman mukaisia linjauksia.
- Oppilaiden hyvinvoinnin lisääminen sekä polarisaation vähentäminen ovat painopisteinä tärkeässä roolissa koulujen arjessa. Kouluterveyskyselyissä esiin nousseet erilaisten oppijoiden ongelmat vaikuttavat suuresti oppimiseen ja koulunkäyntiin. Oikeilla toimenpiteillä koulussa viihtymistä, kouluun kiinnittymistä ja sitä kautta oppimista voidaan parantaa.
- Tilojen yhteiskäyttö mahdollistetaan suunnitelman mukaisesti kaikissa oppimisen yksiköissä. Kouluille on laadittu yhteiset ohjeistukset yhteiskäytön linjauksista ja toiminnasta. Tilavarausjärjestelmä palvelee yhteiskäyttöä ja toiminnan vastuut on jaettu ja kirjattu.
- Johtamiskulttuuria kehitetään erityisesti vastuullisen johtamisen ja talousjohtamisen näkökulmista. Vastuullisella johtamisella varmistetaan talouden hallinta, laadukas opetus sekä henkilöstön hyvinvointi. Lisäksi varmistetaan organisaation kyky uudistua ja sopeutua muuttuviin olosuhteisiin.

Toiminnan keskeiset muutokset ja toimenpiteet

- Tuen uudistus otetaan käyttöön opetussuunnitelman mukaisesti. Kuntakohtaisia ohjeistuksia ja käytänteitä kehitetään lukuvuoden aikana niin, että oppilaan tarvittava tuki kohdentuu oikein. Tuen uudistukseen tarvittavia resursseja arvioidaan lukuvuoden aikana ja tehdään tarvittavia sekä todennäköisiä uudelleenjärjestelyjä. Vahvistetaan ja otetaan käyttöön uusia tapoja toteuttaa ryhmäkohtaista tukea (yleinen tukiopetus, opetuskielen tukiopetus, laaja-alaisen erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä) koulujen opetustoiminnassa
- Koulujen opiskeluhuoltosuunnitelmissa ja hyvinvointisuunnitelmissa kiinnitetään erityisesti huomiota oppilaan hyvinvointia lisääviin tekijöihin ja suunnitellaan tarvittavat toimenpiteet tavoitteisiin pääsemiseksi. Toimenpiteiden tavoitteina on, että oppilaat tulevat mielellään kouluun, poissaolot vähenevät, uhka- ja väkivaltatilanteet vähenevät ja kiusaamisen väheneminen
- Polarisaatioon kiinnitetään huomiota ja sitä ehkäistään oikeilla toimilla niin yksikkötasolla kuin opetuksen hallinnossa. Painotetun opetuksen linjaukset ovat kunnassa päätetty ja ne palvelevat kaikkia kuntalaisia yhdenvertaisesti.
- Yhteiskäytön linjaukset on tehty ja otettu käyttöön oppimisen yksiköissä. Yhteiskäyttö on mahdollistettu palveluverkon uusien tilojen lisäksi myös vanhemmissa palveluverkon julkisissa tiloissa ja ne vastaavat kunnan asukkaiden tarpeisiin kaikissa ikäluokissa. Uusi tilavarausjärjestelmä on otettu käyttöön ja se parantaa tilojen varattavuutta sekä käyttöastetta.
- Esihenkilöille järjestetään johtamiskoulutuksen sarja, mihin osallistuvat kaikki esihenkilöt. Koulutuksen osa-alueita ovat yhteistyö, hallinnollinen johtaminen, hyvinvointi, tulevaisuuden johtaminen sekä itsensä johtaminen. Koulutussarjalla ja muilla mahdollisilla koulutuksilla halutaan nostaa esihenkilöiden osaamista ja parantaa näin johtamiskulttuurin laatua.

Henkilöstösuunnitelma

Taulukko: Henkilöstön lukumäärä palvelualueella 24, TA25, TA26

Oppiminen	2024	2025	2026
<i>Vakituiset</i>	412	406	462
<i>Määräaikaiset</i>	207	201	156
<i>Yhteensä</i>	619	607	618

Palvelualueetta koskevat henkilöstöesitykset vuodelle 2026.

Henkilöstömäärä nousee 11 henkilöllä. Määrän lisäys selittyy osin palveluverkon rakenteen muutoksista ja yksikön tuntikehyksen käyttöön liittyvistä ratkaisista. Määräaikaisten määrän pieneneminen ja vakituisten määrän lisääntyminen selittyy suurelta osin erilaisten virka- tai opintovapaiden vähenemisestä.

Oppimisen palvelualueella alakoulun oppilasmäärä pienenee ennusteen mukaan, kun syksyllä 2025 ensimmäisen luokan aloitti n. 436 lasta. Oppilasmäärän laskusta johtuva säästö on yhteensä 405 000€ tuntikehyksen pienenemisestä johtuen. Oppilasmäärä oli lukuvuoden 2024-2025 lopussa 5021 oppilasta ja lukuvuoden 2025-2026 alussa 4861 oppilasta. Laskua edelliseen lukuvuoteen on siis yhteensä 160 oppilasta. Opetusryhmien ja henkilöstön määrä ei todennäköisesti kuitenkaan merkittävästi pienene palveluverkon rakenteesta sekä yksiköjä säilyttävistä päätöksistä johtuen.

Yläkoulun oppilasmäärät ovat kasvaneet viime vuosina ja ne pysyvät lähes nykyisellä tasolla vielä tämän lukuvuoden ajan ennen laskua. Koulujen tuntikehykseen vaikuttaa lisäksi myönnetty 180vvt tuen uudistukseen, opetussuunnitelman lisätunnit 3. luokalle sekä B1 –ruotsin lisätunnin poistuminen (30vvt).

Lukion opiskelijamäärä nousi suunnitellusti 800 opiskelijaan ja tuntiresurssin kasvaessa, tarvittiin 3 uutta lukion tuntiopettajaa 1.8.2025 alkaen. Nämä tehtävät on esitetty vakinaistettaviksi 1.8.2026 alkaen.

Monikulttuuristen lasten määrän kasvun myötä perusopetukseen perustetaan yksi (1) suomi toisena kielen (S2) –opettajan virka 1.8.2026 alkaen. Tämä virka sijoitetaan Riihikallion kouluun. Arvioimme vuoden aikana voimassa olevia laaja-alaisten erityisopettajien määrää oppilasmäärien vähetessä.

Teppo-toiminta on ollut käytössä kolmatta vuotta Jokelan ja Kellokosken yläkouluissa. Tämä tehtävä on esitetty vakinaistettavaksi 1.8.2026 alkaen.